

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Era Winkler.

Uradni list priobčil je govor, s katerim se je poslovil gospod baron Winkler od političnih uradnikov kranjskih. Nam se vidi ta izjava dovolj zanimiva in značilna, da jo podamo tu svojim čitateljem v doslovnem prevodu.

Svoje stališče nasproti nazorom bivšega gospoda deželnega predsednika in svojo sodbo o zadnjem desetletju naše narodne zgodovine na Kranjskem precizovali bodemo jutri v posebnem članku.

Govor slóve:

„Častita gospoda! Globoko sem ganjen vsled tako slovesne Vaše izjave, in sicer ne samo zaradi tega, ker ste, kakor je videti prišli skoro polnoštevno do Vašega dosedanjega, sedaj poslavljajočega se načelnika, nego tudi vsled jako prijaznih in toplih besed, katere je blagovolil spregovoriti g. dvorni svetnik, visokostesti moj namestnik, v Vašem imenu meni v slovo. Srčno se Vam zahvaljujem in poseba še tudi za čestitke povodom Najvišjega odlikovanja pri mojem odstopu. Da, gospoda moja, zelo osrečen sem po novem znaku cesarske blagovoljnosti; Nj. Vel. račilo me je obsuti s svojo milostjo, iz globine svojega srca morem torej klicati samo: Bog ohrani našega občeljubljenega vladarja še mnogo mnogo let v neskaljenem zdravju in polni moči na blagor naše lepe domovine Avstrije. Če se mi je pa posrečilo, pridobiti si Najvišjo zadovoljnost, vem dobro, da imam to zahvaliti večidel Vaši vselej pripravljeni in izdatni podpori pri izpolnjevanju težavnih mojih nalog.

V neugodnih razmerah nastopil sem pred blizu 13 leti svoje službovanje kot deželni predsednik na Kranjskem; ne majhna razburjenost vladala je mej prebivalstvom, kajti v živem spominu bili so še nekatera leta poprej se ponavljajoči, deloma krvavi konflikti mej obema strankama v deželi, mej Slovenci in Nemci. Posebno ozlovoljeni bili so prvi vsled tega, ker so bili pri zadnjih volitvah navzlic veliki večini potisnjeni v odločno manjšino v vseh zastopih, izvzemši slovenske kmetske občine. Tako je bilo v deželnem zboru, v dež. odboru, v dež. šolskem svetu, v trgovinski in obrtni zbornici, v občinskem svetu dež. glavnega mesta Ljubljane, kakor tudi v zastopih družih mest in trgov. Predno sem nastopil svojo službo kot deželni predsednik na

Kranjskem, predstavil sem se Nj. eksc. g. mini ter-skemu predsedniku in ga prosil navodil in instrukcij, kako naj se ravnam. Naročila Nj. eksc. glasila so se na kratko: Pojdite na Kranjsko, proučite tamošnje razmere in ravnajte se po njih. Na srečo niso mi bile neznane razmere na Kranjskem, kajti v mlajših svojih letih zasledoval sem kot uradnik in ob jednom kot deželni poslanec v Gorici pozorno dogodke v tej deželi in se zanimal zanje, kakor da bi bil slutil, da bodem prišel na Kranjsko; znane so mi bile vse osebe, ki so imele tu kaj veljave. Prisedši, sem takoj pregledal ves položaj in niti za trenotek nisem dvomil, kaj mi je storiti; takoj sem sprevidel, da se mi je tu, ako hočem doseči kak uspeh, postaviti na stališče stroge pravice in zakona, po načelu, katero sem spoznal za pravo: Vsakemu svoje!

Kmalu ponudila se je prilika za delo v tem smislu, kajti vršile so se nove volitve in jaz, ki spoštujem ustavne pravice naroda, izdal sem parolo, da se ne sme uplivati na prebivalstvo pri izvrševanju njegove volilne pravice in Vi, gospoda moja, pritrdili boste, da je to načelo veljalo vselej tudi glede Vaše volilne pravice. Nasledek temu je bil, da so Slovenci polagoma v deželi pridobili večino v vseh omenjenih zastopih namestu Nemcev, kar je le naravno pri ogromni večini slovenskega prebivalstva na Kranjskem in proti čemur se s stališča prava pač ne da ugovarjati ničesar. To seveda je prouzročilo nekako nezadovoljnost mej nemškim prebivalstvom, ki pa se je kmalo umirilo in zdaj vidimo, da se v omenjenih zastopih prav dobro zlagujejo slovenske večine in nemške manjšine in tekmujejo mej saboj v izpolnjevanju svojih dolžnostij; posebno moram konstatovati n. pr. gledé deželnega zbora, da se že precej let komaj v kakem drugem deželnem zboru Avstrije dela s takim uspehom, kakor ravno v kranjskem deželnem zboru. Samo v Ljubljanskem občinskem zastopu nemška manjšina ni zastopana, ker se tukajšnji Nemci ne udeležujejo volitev; to abstinenco je gotovo obžalovati gledé na nadarjenost in na patrijotično mišljenje, katero odlikuje tudi nemške prebivalce Ljubljane, a nadejam se, da bodo kmalu tudi v občinskem svetu Nemci in Slovenci složno delovali v blagor prebivalstva.

Na polji ljudskega šolstva se na Kranjskem

za čas mojega uradovanja v splošnem ni spremenilo mnogo; nemške občine obdržale so svoje nemške, slovenske občine pa svoje slovenske ljudske šole, v katerih poslednjih se, ako imajo po več razredov, po sedanjih določbah uči nemški jezik kot učni predmet; le v deželnem glavnem mestu Ljubljani odpravila se je vsled sklepa občinskega sveta in z dovoljenjem učne uprave utrakvistična uredba ljudskih šol, kakor jo je uvedel nekdanji nemški občinski svet in po kateri se je poučevala slovenska in nemška šolska mladina skupaj, in sicer v spodnjih razredih večinoma v slovenskem, v gornjih pa v nemškem jeziku. Nadomestila se je, z napravo, vsled katere se zdaj otroci, ločeni po narodnosti, poučujejo v raznih ljudskih šolah v svojem materinem jeziku. Od tretjega razreda naprej pa imajo otroci priliko, da se uče drugega deželne jezika, ki ni njih materini jezik, kot učni predmet. Mestna nemška deška šola ima zdaj štiri razrede, mestna nemška dekliška šola pa pet razredov, na obeh šolah delujejo izvrstne učne moči. Za pouk na ljudskih šolah je torej na vsem Kranjskem popolnoma primerno skrbjeno po določbah državnega temeljnega zakona in ob jednom po didaktično-pedagoških načelih; učni uspehi so povoljni, nikomur se ne godi krivica.

Pripravnica za učitelje in učiteljice, ki je bila popolnoma nemška, ko sem prišel v deželo, tako da se niti veronauk ni poučeval slovenski in se je le za slovenščino kot učni predmet rabil slovenski učni jezik, se je mej tem v toliko predrugačila, da se je uredila utrakvistično, vendar tako, da se večina predmetov uči nemški. Ta uredba pokazala se je prikladna: kandidatje in kandidatkinje, mej katerimi je tudi domačih nemških, naučé se, kakor sem se preveril pri zreloznih izpitih, ker je naša mladina za učenje jezikov nadarjena, obeh jezikov popolnoma in si pridobé, kar je za njih velike važnosti, sposobnost za poučevanje v obeh jezikih. Kako potrebno pa je, da slovenski učiteljski kandidati dobé pouk vsaj deloma tudi v svojem materinem jeziku, o tem sem imel priliko preveriti se, obiskajoč razne slovenske šole po deželi, ko je učitelj iz stare šole, ki sam ni bil dovolj zmožen materinega jezika, pri pouku in pri izpraševanju šolskih otrok bil vedno v največji zadregi. Kaj bi se pač v nemški pokrajini reklo o učitelju, ki bi ne znal s svojimi nemškimi otroci govoriti dobro

LISTEK.

Rendez-vous.

Izvirna humoreska. Spisal R. M.
(Konec.)

III.

Tretji, za to povest zadnji dan.

Ciprijan sedi s svojim prijateljem Rupertom pri kosilu. Rupert uživa z velikim tekom božje dari; on ljubi „Abzug“ nad vse in golaž kakor samoga sebe.

— Ljubi moj Ciprijan, bodi tako prijazen, stôri mi tole! Hm.

— Kaj pa?

— Ljubico imam ... Golaž je danes izvrsten, pravim ti ...

— Naprej od ljubice!

— Veš tisto ... No ... â, to pivo, to pivo, natakakr še jeden vrček!

— Torej tisto, si prej dejal.

— Da, tisto!

— No, in? Rupert! Kaj je s „tisto“?

— Rendez-vous imam danes ž njo ... Aha, tu je pivo, čakaj, âh, izvrstno, dobro! — Pa časa nimam za sestanek, veš!

— Ali, za Boga, kaj je to vse meni mar?

— Le počasi; počasi daleč prideš! Torej časa nimam; pojdi ti mesto mene, prosim te!

— Kako? Jaz? Kaj se ti zdi?

— Le pojdi, le, in reci ji, da danes ne morem, in lepo me opraviči in pozdravi jo. V * * * slaščičarni me pričakuje. Rožmarin bo imela pripet na prsbi; vtakni si ga tudi na suknjo, da se spoznata.

* * *

Na smrt žalostna kitila je prav tisti čas Marta žensko pokrivala. Kako tožen je bil vender danes ves svet! Kako klaverno so ječale danes golidre, kako tožno so se drli danes krošnjariji, kakó mrtvaško so bingljali zvončki konjske železnice. Oh!

Kar nekdo potrka. Krescencija je.

— Marta, hiti prijateljica, prišla sem te nekaj poprositi. Danes imam s svojim ljubčekom rendez-vous zmenjen v * * * slaščičarni, pa moram na vsak

način k teti. Nerada bi Ruperta razdražila; pojdi mesto mene in oprosti me. Za karto je že prepozno. Danes zvečer ob 7. uri. Pojdeš? Rožmarin za spoznanje!“

Po kratkem premisleku Marta pristane.

IV.

Tri četrti na 7. uro zvečer. — V stranski sobici * * * konditorije sedi Marta, sreblje sladole in gleda v časopis.

Nekdo ustupi v prednjo sobo. Marta pogleda izza časopisa skoz zaveso in — prebledi.

On je, on, nezvesti Ciprijan! On ima torej rendez-vous z njeno prijateljico!

Iste misli o nezvestobi navdajale so Ciprijana. Ustupi.

— A —

— O —

— Vi tukaj.

— Da, da, čast mi je ...

— A, to je lepó, gospodičina Marta, da vas spoznavam. Vi se sestajate v mraku z drugimi! No, no!

nemški? Kakšen učni uspeh mogel bi pač doseči tak učitelj?

Glede gimnazij uredila se je stvar tako, da se v štirih razredih spodnje gimnazije Slovenci, ki nimajo iz slovenskih ljudskih šol še dovoljnega znanja nemškega jezika, poučujejo v svojem materinem jeziku, pri čemur pa se učé toliko nemščine, da se mogó v gornji gimnaziji poučevati brez zaprek izključno nemški. Kakor sem se preveril vsako leto pri zrelostnih izpiti, posebno glede uspehov v nemškem jeziku vsaj ne zaostajajo za svojimi nemškimi tovariši, ki se, kar se razume samo ob sebi, v Ljubljani na vsej gimnaziji poučujejo nemški. S tako jezikovno uredbo na gimnazijah smejo Nemci brezpogojno biti zadovoljni.

Da pri deželnoknežnih uradih na Kranjskem Nemci in Slovenci mogó iskati pravico v svojem materinem jeziku in jo po določbah drž. temeljnega zakona tudi dobe, to gospoda moj, Vam je znano vsem. Priporočal sem Vam pri vsaki priliki kot zvest čuvaj zakona, da se proti vsem Kranjcem brez razločka narodnosti vedete strogo objektivno le po določenih pravice in razumeli ste me. Po vsej deželi vlada zdaj mir in red, kakor nikdar poprej in nekdani konflikti mej Slovenci in Nemci ne ponavljajo se nikjer. Dolži se semtertja po časopisih Slovence, da so ruskega mišljenja; za mišljenje vsacega pojedinca ne morem jamčiti, a Rusov ne vidim v deželi in vi gospoda tudi ne. Znana verska aferá v Podragi, da navedem samo jeden slučaj, prouzročila je ob svojem času mnogo hrupa, prebivalci te občine hoteli so prestopiti k pravoslavni veri, in v tem se je hotelo videti ruski upliv. Poročevalec za bogočastje, čestiti naš gospod dvorni svetnik, potrdil bode lahko na podlagi uradnih aktov, da so Podražani že pred več nego 30 leti se potezali, da se ločijo od št. Viške župnije in da ustanove samostojno, razum se da katoliško župnijo, ker so s prebivalci št. Viškimi živeli v vednem prepiru in da so konečno, ker vse dotične opetovane prošnje neso nič pomagale, grozili, da izstopijo iz katoliške cerkve in prestopijo k pravoslavni. To sredstvo — ki se seveda mora strogo grajati — pomagalo je. Dobili so svojega župnika in so poslej kakor prej dobri katoličani in dobri Avstrijci. Kar se pa tiče patrijotizma in lojalitete Slovencev sploh, dovolite mi samo, da Vas spominjam besed, katere je govoril pred blizu dvema letoma v kranjskem dež. zboru odličen liberalen slovenski poslanec, ki je slovesno protestoval proti sumničenju, da bi Slovenci ne bili dobri Avstrijci ter je dostavil: Nikar naj se vender ne smatra Slovence za tako kratkovidne, da bi ne vedeli, kaj jim hasne, posebno, da bi ne vedeli, da, če bi Avstrije več ne bilo — kar Bog začuvaj — tudi njim preti kmalu pogin.

Če so torej odnošaji na Kranjskem taki, kakor sem jih ravnokar omenil v glavnih potezih, če vlada povsod v deželi zaželjeni mir, če iz tega, da se je Slovincem razmeram primerno dalo to, kar jim gre po zakonu, za Nemce ni nikakor izvirala kaka krivica — je popolnoma neumljiv velik hrup, ki ga je zagnalo posebno zdaj ob mojem odstopu slabo ali prav nič o kranjskih razmerah poučeno nemško-liberalno časnikarstvo o moji tukajšnji uradni delavnosti. Zagotavljati pa smem, da proti meni naperjene strupene pušice nimajo nikakoršnega uspeha, ker sem si svest, da sem hotel le pravico izvrše-

Glej ga nesramneža! Še norčuje se! Vi, vi, vi nezvesti, neznačajni človek, vi!

— Vse to lahko tudi jaz vam rečem. Toda pustiva to! Čast mi je izjaviti vam, da prihajam mesto svojega prijatelja Ruperta!

— In jaz kot namestnica prijateljice Krescencije ...

Dijalog prestane. Debelo se gledata.

Potem pa poskoči Ciprijan veselo k Marti, tako veselo in živo, da prevrne mizo, stole in plošček in čašico:

— Oba sva nedolžna, oba!

In ko ji še pojasni, da je bila ona dama, katero je vodil onaj po narodnem vrtu, njegova prava sestra, stoprav došla na Dunaj v službo, po tem popravku koncem debate odobri Marta opravičene namere Fistlove in razprostré svoje roke!

— Aah, Ciprijan!

— Ooh, Marta! — — —

Poljubi, katere sta dividirala in zopet multiplirala v teh blaženih trenutkih srečna zaljubljenca, bili so bajé slajši nego sladoled tajajoč se na tleh.

vati. Obžalovati je le, da v Avstriji sme brezozirno časnikarstvo na tak način zlorabljati tiskovno svobodo, jedno izmed najdragocenejših ustavnih pravic. Na srečo sodi plemeniti nemški narod, ki sme ponosen biti na svoje bogato slovstvo, morda najbogatije sveta in na svojo omikanost in kateremu ni treba biti ljubosumnemu na slabotna prizadevanja Slovencev, hrepenečih tudi po izobraženji, drugače in bolj pošteno o odnošajih na Kranjskem in o delavnosti sedaj odstopivšega deželnega predsednika, nego pa ravnokar imenovano časopisje.

Prejeli smo sledeče pismo:

Slavnemu uredništvu „Slovenskega Naroda“
v Ljubljani.

Sklicujoč se na §. 19. tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862 Vas prosim, da objavite z ozirom na moje osebe se tikajočo omembo v uvodnem članku Svojega lista z dne 20. oktobra 1892, št. 240, pod naslovom „v posvarilo!“ nastopni stvarni popravek:

Ni res, da bi bil jaz v nedeljo v Šmariji govoril kake obrekovale besede;

res je pa, da vse besede, kar sem jih v Šmariji govoril, so bile resnične in je vsak čas lahko zagovarjam pred svojo katoliško vestjo.

V Ljubljani, dne 21. oktobra 1892.

Josip Šiška s. r.

Temu popravku pripomniti imamo sledeče:

„Slovenec“ poroča v svoji 237. številki z dne 17. t. m. pod zaglavjem: „Shod kat. polit. društva v Šmariji“ glede govora g. Šiške tako-le:

„O katoliški zavesti je govoril tajnik gospod Jos. Šiška. Poasnejeval je v zgovorni in domači besedi, da je katoliški zavesti najhujša ovira največja nasprotnica — laž. Te laži se liberalci poslužujejo povsod, da uničujejo katoliško zavest, spoštovanje do cerkve in njenih služabnikov, vero in razodete božje resnice ter smešijo katol. verno življenje. — Tudi slovenski liberalci se poslužujejo zlasti po katoliškem shodu laži, s katero ovirajo razširjanje in vtrjevanje katoliške zavesti mej našim ljudstvom. Na obširno govori o znani laži „Slovenskega Naroda“, o štirih škofovih okrožnicah, ter pojasni, da je blizu 300 župnijskih uradov priča, da se take okrožnice niso nikoli izdale pod sedanjim škofom. Ker se take laži trosijo mej svet zlasti po liberalnih časnikih, zato govornik svari pred slabimi liberalnimi časniki ter priporoča navzočim poštene katoliške liste.“

Ako je to poročilo istinito, potem je g. Josip Šiška v Šmariji pač obrekoval našo stranko. To tudi danes na ves glas ponavljamo in želeli bi, da nam g. Šiška da priliko, dokazati resnico naše trditve pred kompetentnim sodiščem, ali pa naj popravi poročilo „Slovenčev“, kakor mu pač jedno ali drugo velevala njegova „katoliška vest“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 24. oktobra.

Konferenca čeških poslancev.

„Moravske Orlice“ pišejo glede konference čeških poslancev nastopno: V zmislu stavljenega predloga se ima konferenca baviti samo s praktičnimi vprašanji, ne pa s teoretičnimi razpravami. Določiti je gledé praktičnih vprašanj, kakšno budi skupno postopanje, ker je samo na ta način doseči jedinstvo mej strankami in zaustaviti napredovanje nemške stranke. Politično stanje češkega naroda se da zboljšati samo če se ustvari močna desnica, kar pa ni zavisno od Čehov. Ustanovitvi desnice se ne upirajo niti Staročehi, niti veleposestniki, niti moravski Čehi, in če bi se vse češke frakcije združile, gotovo bi se jih oklenila tudi Hohenwartov in poljski klub. Treba bi torej bilo, da Mladočehi nekoliko popuste, ker drugače je nemogoče ustanoviti desnico. Za začetek bilo bi že to nekaj, če bi vse češke frakcije v izvestnih vprašanjih skupno postopale, ker bi tako rešile Mladočeha iz popolne osamljenosti. Zato je želeli, da bi imela konferenca čeških poslancev kaj praktičnega uspeha.

Moravski glasovi.

Staročeski politiki na Moravi imeli so doslej močno in zanesljivo zaslonbo v Brnskem češkem političnem društvu. Sedaj pa se je razmerje zelo izpremenilo; popustnost in omahljivost staročeskikh politikov je bila uzrok, da se je tudi v tem društvu utrdila mladočeška ideja. Odbor tega društva ukrenil je v zadnji svoji seji, izreči delegatom Eimu, Masaryku in Pacaku zahvalo in priznanje za njih močnato postopanje proti vladni politiki in sosebno proti trojni zvezi ter protestovati zoper neslovansko in nepatrijotično postopanje delegata Meznika, ki se je bil izrekel za vladno politiko. Ta izjava uglednega

in uplivnega društva je gotovo vredna uvaževanja in je dokaz, da tudi moravski Čehi odobravajo politiko Mladočehov.

Karakteristična sodba.

Nemški-minister grof Kuenburg poslal je okr. glavarju v Tešinu dopis, v katerem mu naroča, naj dela z vsemi silami na to, da bi bil na mesto umrlega dra. Demla izvoljen državnim poslancem njegov sin dr. Demel ml. ter navaja kot uzrok, da so v nemško-liberalni stranki samo stari gospodje, ki nimajo niti volje niti zmožnost delovati v odsekih, tako da treba njih vrste popolniti z mlajšimi močmi. To je gotovo jako karakteristična sodba.

Spomenik madjarskim honvedom.

Po dolgi, srditi razpravi državnega zbora radi razkritja spomenika, postavljenega ogerskim honvedom, padlim leta 1848, ukrenilo se je, prestaviti vso slavnost. Madjarski šovinizem triumfira torej tudi to pot! Lepa intencija, praznovati ob spomenikih honvedov in hrabrega generala Hencijsa popolno sporazumljenje mej krono in narodom splavala je po vodi, a pokazalo se je, da so Madjari vedno jedino le Madjari in drugega nič in da vlada nima nikakršnega upliva niti na najzvestejše svoje privržence, kadar gre za takšne par excellence madjarske reči. Človeku se gabi, čitaje, da so primerjali madjarski poslanci generala Hencijsa razbojniku in morilcu Spangi in sploh izražali se tako, kakor da je Avstrija sovražnik Ogerske. Prav ta debata je nov dokaz, da so uplivni in odločivni Madjari največji nasprotniki monarhije in dinastije.

Vnanje države.

Francija, Italija in Vatikan.

„Daily Chronicle“ naznanja, da bi Italija rada izposlovala si od Francije nekatere trgovinske koncesije, ker pa vé, da jih ne dobí, dokler se ne razglasi besedilo pogodbe mej troveznimi državami, skuša pregovoriti Avstrijo in Nemčijo, da bi privolili v razglasitev. Imenovani list javlja nadalje, da se brani grof Kalnoky odločno, ustreči tej želji in sicer za to, ker jamči trovezna pogodba Italiji posest Rima. Ako bi se to razglasilo, užaljen bi bil Vatikan, čigar aspiracije so znane, in bi le še določneje postopal proti troveznim državam. — Oficijozni listi razglašajo sicer to vest kot popolnoma neresnično in izmišljeno, a verjeti jim je le težko, kajti očitno je to: da ni v pogodbi takšnih določb, katere bi razburile ali Francijo ali Vatikan, gotovo bi se pogodba razglasila, ker bi povsem defenzivna pogodba omogočila Italiji gospodarsko sporazumljenje s Francijo, dočim sedaj propada materijelno tako naglo, da je bodo bremena za vojsko še uničila.

Nemška vojaška predloga.

Tudi Bismarck izrekel se je sedaj v svojem glasilu „Hamburger Nachrichten“ odločno proti novi vojaški predlogi ter pravi: Dokazovanja vlade niso vsestranske, ker iz njih ni vidno, kako misli zboljšati potem znižanja službene dobe tisto, kar je neposnemno, namreč kakovost nemške vojske. Argument, da je drž. kancelarju kot strokovnjaku dovoliti vsako premembo v vojski in to iz patrijotičnih uzrokov, je nevarna, ker škodi ugledu drž. zbora. Če je politično pozicijo Nemčije v trojni zvezi vzdržati le v tem slučaju, če se odobré Caprivijevi naveti, potem je ta politična cenitev malo laskava za Nemčijo. — Vojaški krogi pruski so bajé odločno zoper to predlogo, zlasti zoper dveletno službovanje. Na čelu dotične frakcije stoji grof Waldersee.

Dopisi.

Iz Ilirske Bistrice 20. oktobra. [Izv dop.]

(Ravnopravnost pri pošti.) Skoro dan na dan beležiti je vesti, kako se morajo posamniki ali korporacije boriti za časih prav neznatne reči, gledé katerih se z nečuvveno predrznostjo ali pa z nedopustno zvijačnostjo kršijo določbe drž. osnovnega zakona, kateri jamči popolno narodno enakopravnost. Sosebno pogostoma je čuti pritožbe, naperjene zoper poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu, katero rešuje vse prošnje in pritožbe radi dvojezičnih poštah pechatov po nekem „šimelnu“, a tako, da morajo ta rešila v vsakem pravičnomislečem človeku vzbuditi gnev, ker so ven in ven samo dilatorna in brez vsake praktične vrednosti. Vsebinsa teh stereotipnih rešil je znana. Tržaško poštno in brzojavno ravnateljstvo obeča v njih, da bode dalo napraviti dvojezične pečate, čim bodo stari obrabljeni, a to svojo obljubo pozabi konsekvantno, se ve da vedoma in hotoma, čim pride prilika izpolniti jo. Nedopustno to počenjanje podpira tudi c. kr. trgovsko ministerstvo, kjer ležé eventualno pritožbe kar po več let, ne da bi se kdo zmenil zanje.

Kakor druge občine, prosilo je bilo tudi županstvo v Ilirski Bistrici dvojezičnega pečata in to na podlagi ukrepa obč. odbora. Tržaško poštno ravnateljstvo rešilo je to prošnjo točno po starem „šimelnu“ — kar nas ni moglo zadovoljiti. Županstvo uložilo je zato zoper to rešilo rekurs in sicer jako energičen rekurs, kar bodi pohvalno povdarjano, na

trgovinsko ministerstvo. V tem rekursu se naglašajo najprej zakonitost terjatve, potem pa se dokazuje, da je občina Iliraka Bistrica zgolj in izključno slovenska, ker tam ni ne jednega Nemca, da se prebivalstvo zaveda svoje narodnosti in pristoječih mu pravic in se čuti užaljeno, ker se mu krade. Ta priziv, ułożen dné 3. oktobra 1891. l., čitaj tisoč osemstoedenindesetdesetega leta po Kristovem rojstvu, trohni še sedaj, Bog vé v kateri registraturi, morda je tudi že premočen od soka klobasic ali golaša, a županstvo čaka še vedno rešila. Če je tako postopanje napram zakonitim pritožbam dostojno c. kr. ministerstva, potem moramo mi Notranjci imeti jako zmedene pojme o dostojnosti. Ker pa vender le sodimo po svoji glavi in sprevidnosti, mislimo z vsem spoštovanjem, da to ni dostojno in ker imamo pravico zahtevati, da se pritožba reši, zato smo se tudi obrnili do svojega drž. poslanca g. dra. Ferjančiča s prošnjo, naj blagovoli stvar uvažiti in storiti, kar mu je mogoče. Druge gospode drž. poslance pa prosimo, naj podpirajo svojega gospoda tovariša in — naj se ne ustrašijo krepke besede.

Domače stvari.

— (Stolni kapitelj Ljubljanski) priobčil je v sobotni številki „Slovenca“ ad vocem okrožnic neko izjavo, katero vzamemo mi za danes na vednost in družega nič. Okrožnica, katero smo ponatisnili, potrdila se je sedaj oficijelno kot pristna. V ostalem nimamo svojemu članku „V pojasnilo“ glede na to izjavo ničesar pripomniti.

— (Bakljada in serenada na čast odstopivšemu dežel. predsedniku baronu Winklerju,) ki so jo priredili v soboto večer meščani Ljubljanski in narodna društva Ljubljanska, bila je prav sijajna. Ob 1/2 9 uri odkorakala je dolga vrsta bakljenoscev od mestne hiše. Bilo jih je brez pevskega zborov, ki so sprovedu se pridružili na Bregu, nad 200. Na čelu sproveda korakal je „Sokol“ z društveno zastavo in trobentači, ki so svirali po vsem potu. Za Sokoli slovenski biciklisti, potem pa zopet tri zastave namreč čitalniška, „kat. rokodelskega društva“ in „Slavčeva“ za njimi pa dolga vrsta meščanov in pa člani omenjenih treh društev, dalje „Dram. društva“ „Glasbene Matice“, pev. društva „Ljubljana“ itd. Sprevod sklenil je uniformovani veteranski kor Ljubljanski. Preko Glavnega in Starega trga in po Bregu pomikala se je počasi ta impozantna vrsta, katero je spremljala velika množica naroda, do Turjaškega trga. Tam zapel je združeni pevski zbor Ljubljanskih pevskih zborov „Glasbene Matice“, „Ljubljane“ in „Slavca“ pod vodstvom g. Hubada tri zборе „Morje Adrijsko“, „Danici“ in „Avstriji“. Po drugem zboru poklonila se je deputacija meščanov, katere so zastopali g. župan Grasselli, g. ces. svetnik Murnik in g. notar Gogola in pa načelniki in odborniki imenovanih društev, skupaj 16 članov broječa, slavljencu, katerega je v imenu meščanov in narodnih društev nagovoril g. župan Grasselli. G. baron Winkler zahvalil se je s prav toplimi besedami za izredno čast, rekoč, da tega krasnega večera ne bode nikdar pozabil. Po končanem petji zaklicalo je občinstvo trikrat: Slava baronu Winklerju! Živio! in sprovod podal se je po gosposkih ulicah, Sv. Petra cesti mimo cesarja Jožefa trga nazaj do mestne hiše, kjer se je razšel.

— (Slovensko gledališče.) V sredo dne 26. t. m. bode koncert komornega virtuoza gospoda Františka Ondříčka s sodelovanjem gosp. Karola Hoffmeistera. Program: 1.) Mendelsohn: „Koncert za gosli e-moll“. Igra na gosli g. František Ondříček. Spremlja na klavirji g. Karol Hoffmeister. 2.) „Kdor se poslednji smeje“. Veseloigra v jednom dejanju. Spisala Marija Knaufova. Preložil Ivan Kalan. 3.) a) I. Raff: „Arija“. b) N. Paganini: „Moto perpetuo“. Igra na gosli g. František Ondříček. Spremlja na klavirji gosp. Karol Hoffmeister. 4.) Ernst: „Ogerske pesmi“. Igra na gosli g. František Ondříček. Spremlja na klavirji g. Karol Hoffmeister.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) sta podarila veliko zbirko prav rabljivih knjig realkina abiturijenta gg. A. Vernik in J. Mazi. — Dobrode naši družbi v korist prirejenih veselje so poslale: Preveselo se razcvitajoča ženska Šentjakobsko-Trnovska podružnica 273 gld. 70 kr. z všteti raznimi darovi in plačili družbenic; vzorni Šentpeterski podružnici v Ljub-

ljani — ženska in moška — 227 gld. 57 kr. in podružnica v Idriji, — v mestu, ki je mej pokrovitelji naše družbe, — 113 gld. 80 kr. — Novoustanovljena podružnica naučenih rodoljubkinj na Vrhniki nam je naklonila 100 gld. — Vzornice-domoljubkinje, vrle Litijske Slovenke, so poslale že četrtrič 100 gld. pokroviteljine, sedaj z željo, da se mej pokrovitelje vpiše trg Litija, zastopnik pa naj bode vsakokratni prvomestnik gospodarskega odseka za tržko premoženje. Z gaslom:

V povzdigo dušno in za čast naróda
Žrtvujmo združeni za darom dar;
In da še plódnije uspeva stvar
Duh vódi svetih nas Ciril-Metoda!

je poslala blagajničarica Šentjakobsko-Trnovske podružnice, gospica Antonija Kadivčeva 100 gld. pokroviteljine. Istotako smo prejeli 100 gld. pokroviteljine od vrle narodne postojanke v Trstu, „Slovenske Čitalnice“, in 100 gld. od čilega „Dolenjskega Sokola“ v Novem mestu. Dalje so družbi naklonili: Ob svoji veselici slovenski abiturijenti 76 gld. 53 kr., izročenih nam po g. Milutinu Zarniku; g. A. Božič 22 gld. 20 kr., nabranih pri shodu podružnice „Apače in okolica“ na Koroškem; č. g. I. Cotelj v Kanfanaru v Istri 18 gld., in sicer: 10 gld. ustanovnine, 6 gld. 40 kr. nabranih v veseli družbi na imendan presv. cesarja v Juršiči pri č. g. kuratu Velikanji in 1 gld. 60 kr. kot dar male družbe; g. A. Virant 11 gld., ki so jih zložili člani „Dolenjskega Sokola“; g. Fr. Regally, pravnik na Dunaji, 6 gld. 80 kr., nabranih mej vsenčilščniki; družba pri g. A. Zajcu na Rimski cesti v Ljubljani 6 gld.; veleč. g. dr. Fr. S. 5 gld., katere je družbi poslal č. g. J. Fon, vikarij v Kedu; č. g. župnik Teran 5 gld. povodom poslani mu naše kujižice „Janez Cigler“; g. A. Korošec, abiturijent v Šentjurji ob Ščavnici 3 gld. 40 kr., nabrane mej kmečkimi mladenci o priliki čitalnične veselice pri Kapeli; č. g. kurat M. Pintar 2 gld. 39 kr.; g. trgovec Fr. Rojnik v Ljubljani 2 gld.; dr. V. S. 2 gld.; neimenovan rodoljub 2 gld. in g. Ivana Sokličeva 1 gld. 56 kr., zložene v veseli družbi na Jesenicah. — S ponavljanimi čutili globoke svoje hvaležnosti želimo v vrnitev vsem darovalkam in darovalcem ob priprošnji naših svetih bratov v obilni meri Božjega blagoslova!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Slovensko gledališče.) K sinočni predstavi pripeljalo se je nad 130 gostov iz Kamnika in okolice. Tudi domačega občinstva prišlo je toliko, da je bilo gledališče zasedeno do zadnjega kotička. Predstavljala se je znana Morrejeva narodna igra „Reveček Andrejček“. Ta igra je v slovenskem prevodu pisana v nekoliko prerobatem jeziku, precej srečno lokalizovana v Bohinj, vender pa zgubi v nas popolnoma svojo prvotno tendenco. V izvorniku je igra slika nezdravih kmetijskih socialnih razmer, izvirajočih iz sebičnega izsesavanja poslov in nezdrave kmetijske izključnosti, na slovenskem odru pa je prijeten, a povsem brezbarven igrokaz. O predstavi izraziti se nam je dovoljno. Vsak posamezni igravec bil je na svojem mestu. Pred vsem omeniti nam je g. Borštinka, ki nam je predstavljaval revečka Andrejčka z zdravim realizmom, dobro premišljeno in z umetniško zmernostjo. Čuditi se moramo zares redki mnogostranosti tega našega prvega igralca. Tudi gospa Borštink-Zvonarjeva bila je jako srečna Franica — izvzemši tretji akt. Tu pa je in to nas je neprijetno presenečilo, v prizoru z gizdavim Zvitorogom svojo ulogo popolnoma zgrešila. Mesto okorno-naivne, a ipak ljubke deklice, predstavljala nam je ženskega tepca, ki ne more vzbuditi zanimanja nobenega moža. To je bila velika, skoraj nerazumljiva hiba, katere pa gre deloma tudi na rovaš režije. Ako je gospa Borštink-Zvonarjeva hotela tu posnemati moderno realistično šolo, potem jo resno svarimo, kajti na odru realitika nikdar ne sme žaliti estetike, to pa je v obilni meri storila sinočna Franica v napominanem prizoru. Iz istega razloga grajati nam je tudi neki prav nepotreben defekt pri obleki Andrejkovi in zlasti pri obleki Zmikavtovi. Od realizma do naturalizma je le jeden korak! Režija ni bila vseskozi precizna, kajti pozorišče ostalo je parkrat predolgo časa prazno. Želimo, da bi se tu grajani nedostatki pri eventualni repriži odpravili, v ostalem pa se moramo, kakor rekoč, izraziti o predstavi le pohvalno. — A propos! Čegava dolž-

nost bi bila, da bi se odstranilo izpred gledališča globoko cestno blato, ki napravi zlasti ženskemu občinstvu resnih neprilik, tembolj, ker je razavetljava pred gledališčem dosedaj več kot nedostatna? Prosimo odgovora.

— (Prve zlate krone v Ljubljani.) V oknu knjigarne Kleinmayer-Bambergove na Kongresnem trgu razstavljena sta dva nova zlata po 20 kron, prva, ki sta menda došla v Ljubljano. Novi denar je res jako lep, in je le želeči, da bi ga prav obilo prišlo mej ljudi.

— (K udanostni izjavi združene občine Predoslje-Primskovo.) Prejeli smo sledeči dopis: Blagovolite. č. g. urednik, objaviti sledeče pojasnilo: V „Slovenca“ št. 237 je bilo konci udanostve izjave prevzv. škofa združene občine Predoslje-Primskovo opazka, da jih ta izjava tembolj veseli, ker jo je hotel zaprečiti Primskovski učitelj. Jaz izjavljam, da sem pač prvo udanostno izjavo, katere je prišla pred sejo občinskega odbora dne 8. okt. kot občinski odbornik pobijal iz stvarnih vzrokov. Dotične izjave občinski odbor ni odobril. Nikakor pa nisem uplival na odposlano popravljenjo izjavo, katere se je poslala izmej 20 odbornikov samo dvanajstori v podpis in o kateri sem tudi jaz, dočim sem občinski odbornik, izvedel še le iz „Slovenca“. Fran Luznar s. r., učitelj in občinski odbornik. Primskovo pri Kranji, dne 23. oktobra 1892. — Od druge strani poročam se nam glede te izjave, da je g. župnik prvotno neodobreno izjavo nekoliko spremenil ter predložil po občinskem slugi podpis dvanajstim „zanesljivim“ odbornikom. Ostalih osem odbornikov izvedelo je o njej še le iz „Slovenca“. Pred javno sejo je tedaj niso upali spraviti. To je gotovo zelo korektna pot, je-li ne?

— (Ponesrečil je) minuli torek 38letni kmetijski sin Jurij Pavlakovič iz Gerdun v Črnomeljskem okraji. Padel je s kostanjevega drevesa tako nesrečno, da je umrl že drugi dan vled notranjih poškodovalj.

— (Se menj) bode v Loškem potoku, kakor nam poroča tamošnje županstvo, v četrtek 27. t. m.

— (Osobne vesti.) Vladni tajnik Schuster in podtajnik v ministerstvu notranjih rečij Barcay sta imenovana za okrajna glavarja na Koroškem, kjer sta dve okr. glavarstvi brez vodstva, namreč v Sv. Mohorji in v Velikoveci in pri obeh je znanje slovenskega jezika nujno potrebno. Nova glavarja seveda tega potrebnega jezika ne znata.

— (Državno sodišče) sodilo bode dne 28. t. m. o pritožbi občine Bistrica pri Pliberku, zastopane po dru. Dečku, zoper koroški deželni zbor radi kršitve ravnopravnosti. Deželni odbor branil se je namreč vzprejeti slovenski pisano ulogo in jo rešiti v slovenskem jeziku. O izidu bomo poročali.

— (Poročil) se je v četrtek v Mariboru gospod dr. Janko Bezjak, profesor na Mariborskem učiteljski, z gospodično Vero Berdajsovo. Čestitamo! — Danes poročil se je v Tržiču g. Ivan Rszboršek trgovec v Šmartnem pri Litiji z gospodično Antonijo Vilfan iz Tržiča.

— (Surovost.) V Mariboru napadel je nesnan zločinec minuli teden ubogega slepega igralca harmonike, ga podrl na tla ter mu odnesel harmoniko in palico.

— (Občinski svet Goriški) dovolil je v zadnji seji 30.000 gld. za zgradbo nove dekliske šole v dolnjem delu mesta in 10000 gld. za adaptacijo domobranske vojašnice, v kateri bode nastanjena šola za okraj Sv. Rok. Obe ti šoli sta seveda italijanski in vrh tega še popolnoma nepotrebni, ker zadostujejo za italijanske otroke drugi učni zavodi. Da je pa vzlic temu in vzlic slabemu stanju mestnih financ dovolil obč. svet te zneske, je nov dokaz, kako Lahonom ni nobena žrtva prevelika, samo da ustanové nov zavod za poitalijančevanje slovenske dece. Radovedni smo, kako se bodo vedli ti vrli gospodje, kadar jim bo ukrepiti o ustanovitvi in nastanitvi slovenskih ljudskih šol in to se bo zgodilo kmalu.

— (Tolminski cestni odbor) razpustilo je, kakor se nam brzojavlja, Tržaško namestništvo, bajé radi nemarnega poslovanja.

— (Zabranjene društvo.) Na Opčinah pri Trstu in v Terzu v Furlaniji so nameravali ustanoviti društvo za zavarovanje živine po vzgledu drugih takšnih društev na Češkem in v Tirolih. Predložena so bila tudi že pravila, toda ministerstvo jih iz nepozvanih vzrokov ni hotelo odobriti.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Gödölő 24. oktobra. Cesar se je danes zjutraj odpeljal na Dunaj.

Budimpešta 24. oktobra. V javni seji ogerske delegacije izjavil sekijski načelnik Cziraky, da so skoro pri vseh konsulatih nastavljeni madjarskega jezika zmožni uradniki, in da bode sklenjeni zakon o sodni oblasti konzulatov stopil bodoče leto v veljavo. Delegacija vzela odgovor na znanje z vsemi proti trem glasom.

Kolonija 24. oktobra. „Köln. Ztg.“ javlja, da določa nova vojaška predloga mirovno stanje nemške vojske za dobo od 1. oktobra 1893 do 31. marca 1899 na letnih 492068 mož, ako bodo vojaki pri pešpolkih službovali po dve leti. V razlogih, s katerimi se utemeljuje predloga, naglašava vlada, da se je vojaško-politična situacija premenila v zmislu, Nemčiji neugodnem, da torej treba izdatne odpomoči in zato je vzeti v vojaške vse, ki so sposobni za službovanje. Vrh tega zahteva se v predlogi dovoljenje, siliti k triletnemu službovanju vse tiste, ki so se pregrešili zoper kaz. zakon. V utemeljevanju trdi se nadalje, da bode v 24 letih s pomočjo raznih organizatornih naredeb naraslo število izvežanih vojakov na 4.400.000 mož, tako da bode nemška vojska nadkrilila francosko in ne bode dosti manjša od ruske.

Razne vesti.

* (Kolera.) Dan na dan prihajajo glasi, da pojema kolera in dan na dan se zopet čuje, da se je pojavila v doslej neokuženih krajih. V Požunu umrli so štirje delavci, tudi v okolici Krakovski konstatiranih je več slučajev, vrh tega pa je umrlo za kolero več oseb v dolnji Slavoniji in sicer v Slankamenu, v Zemunu, v Karlovcih, v Kameniki in v Oseku. Vlada je storila vse, da lokalizira grozno bolezen, a ipak je strah po vsi Hrvatski in Slavoniji jako velik, v Budimpešti je bilo v soboto 34 novih slučajev kolere; od obolelih oseb umrlo jih je devet.

* (Nemška vojska) je velikanaka, ker šteje sedaj 3.900.000 mož, torej trikrat toliko, kakor leta 1870/71. Če se bode odslej vsako leto potrdilo 25.000 mož več, kakor dosihdob, štela bode vojska za nekaj let 4.350.000 mož, to je več kakor polovico vseh moških, starih od 25 do 45 let. Če se bo pa vojska v zmislu nove vojaške predloge pomnožila vsako leto za 75.000 mož, štela bode 5.500.000 vojakov, torej tri petine vseh moških omenjene starosti.

* (Menih in vojak.) Pred nekaterimi dnevi izvolili so si trapisti novega generala otca Dominika Sebastijana. Novi general bil je o svojem času stotnik v papeževi vojski in se po svoji hrabrosti in hladnokrvnosti odlikoval v Rimu in v francoski vojni. Po vojni ustopil je v Mont-des Cats-u na Francoskem v red trapistov, postal opat, generalni prokurator in sedaj general.

Loterijske srečke 22. oktobra.

Na Dunaji: 29, 15, 34, 47, 19.
V Gradci: 41, 10, 38, 12, 54

Umrli so v Ljubljani:

21. oktobra: Janez Spreicer, delavec, 41 let, Ulice na Grad št. 12, srčna hiba.
22. oktobra: Jožef Slana, dijak, 14 let, sv. Petra cesta št. 45, angina differitica. — Marija Konec, dninarjeva žena, 52 let, Kravja dolina št. 2, spridenje krvi. — Janez Janežič, delavec, 56 let, je bil v Lattermanovem drevoredu ob severni strani mrtev najden — za kapom.
V deželni bolnici:
20. oktobra: Franca Podbevšek, delavka, 22 let, legar Anton Krašna, dainar, 18 let, dysenterie.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nego	Mo-krina v mm.
22. okt.	7. zjutraj	722.3 mm.	0.8° C	brezv.	obl.	3.00 mm.
	2. popol.	724.8 mm.	4.0° C	sl. svz.	obl.	dežja
	9. zvečer	727.3 mm.	1.6° C	sl. szh.	obl.	sneha.
23. okt.	7. zjutraj	729.9 mm.	0.8° C	brezv.	megla	
	2. popol.	731.4 mm.	4.0° C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	733.7 mm.	0.0° C	brezv.	megla	

Srednja temperatura 2.1° in 1.6°, za 8.2° in 8.4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 24. oktobra

	včeraj	danes
Papirna renta	96.40	96.55
Srebrna renta	96.20	96.40
Zlata renta	114.75	114.45
5% marčna renta	100.25	100.25
Akcije narodne banke	981.—	982.—
Kreditne akcije	310.25	311.40
London	119.65	119.65
Srebro	—	—
Napol.	9.52	9.52 1/2
C. kr. cekini	5.69 1/2	5.70
Nemške marke	58.75	58.72 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	140 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	186
Ogerska zlata renta 4%	—	112
Ogerska papirna renta 5%	—	100
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	118
Kreditne srečke	100 gld.	191
Rudolfove srečke	10	23
Akcije anglo-avstr. banke	120	150
Tramway-društ. velj. 170 gld. a.v.	—	237

MEJNARODNA PANORAMA v „Tonhalle“.

III. serija:

Rim in Vatikan.

Ustopnina 10 kr.

(1167—2)

Mnogo denarja

priluzi si lahko vsakdo z malo glavnico (od gld. 400—navzgor) na Dunajski borzi. Vestno navodilo daje verodostojen strokovnjak (kristijan). Znatni uspeh dokazljiv. Vprašanja, na katera se daje frankovan odgovor, odpravlja pod šifro „A. 3647“ Rudolf Mosse na Dunaji. (1082—9)

Zahvala.

Za mnoge dokaze sočutja, izkazane mej bolezni naše nepozabne matere, oziroma tašče, gospe

Jerice Čeferin roj. Ferjan

od strani p. n. častitih gospej in isto tako prilikom nje smrti izreka istim, kakor tudi prečastiti duhovščini, gospodom pevcem, darovateljem venec in vsem p. n. gospej in gospodom, ki so dragi pokojnici zadnjo čast izkazali, najpriskrbejšo zahvalo

(1182)

žalujoča obitelj.

V Postojini, dne 22. oktobra 1892.

Komí

izurjen v trgovini s specerijskim bagom, zmožen slovenskega in nemškega jezika ter sposoben za obiskovanje kramarjev, se vzprejme. — Kje? pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda“. (1169—3)

KARL TILL

Ljubljana, Špitalske ulice št. 10.

Arabska guma, skledice za gumi, tablete za gumi, herbariji, krasopisne predloge, črtala od kavčuka, gosja peresa, škripčna peresa, kreda bela in barvasta, držala za kreda, črtala, črtani listi, brisalne deščice, brisalni gumi, pivniki, predloge za slikanje, kovinska tinta, milimeterski papir, glasbene mape, natorni gumi, natorni papir za risanje, nigrivorin, beležnice, beležne tablice, slikarske ploščice, škarje za papir, lepenka, klejne table, suhe barve, prozorno platno, prozorni papir, čopiči, portfeljni klini, preparacijski zvezki, (1024) strgalni gumi. III. (7)

Tinktura za želodec

katero prireja (5—10)

lekarnar **Gabrijel Piccoli**

lekarna „Pri angelju“, v Ljubljani, Dunajska cesta.

Ta tinktura za želodec je sredstvo, ki lahko vendar zdatno krepiča opravi prebavnih organov in pospešuje odprt život. Dr. Hager, doktor filozofije in medicine itd. itd. v Frankobrodu n. O. in prof. Knappitsch, zapriseženi sodni kemik v Ljubljani, sta to tinkturo za želodec kemično analizovala in soglasno našla, da ni drastično sredstvo.

Izdolovatelj razposilja to tinkturo v zabojčkih po 12 steklenic in več. Zabojček z 12 steklenicami stane gld. 1.36; s 24 gld. 2.60; s 36 gld. 3.84; s 44 gld. 4.26; 55 steklenic tehta 5 kg s poštno težo in velja gld. 5.26; 110 steklenic gld. 10.30. Poštno plača vedno naročnik. 1 steklenica stane 10 kr.

Št. 285.

Razglas.

(1132—3)

V Slovenjegraškem okraji je razpisana

služba okrajnega zdravnika

z letno plačo 600 goldinarjev.

Pismene prošnje z dokazi, razen doktorstva zdravilstva in kirurgije in tačasne službe v kaki zdravilnici, tudi popolnega znanja slovenskega jezika, pošljejo se naj do 15. listopada t. l. podpisanemu okrajnemu odboru. Zdravnik ima svoj sedež v Slovenjem gradci.

Službena pravila (dolžnosti) izvedó se pri podpisanem odboru.

Okrajni odbor v Slovenjem gradci

dné 5. vinotoka 1892.

DR. JULIJ SCHUSTER

stanuje

(1183—1)

v **Kastner-jevi hiši**

Dvorni trg št. 1, II. nadstr.

Št. 20.817.

Razglas

(1184—1)

mladeničem, ki stopajo v vojaško dôbo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nábora, ki bode 1893. leta, naznanja mestni magistrat Ljubljanski sledeče:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, kateri so bili rojeni 1872., 1871. in 1870. leta, se morajo zglasiti v zapisanje

tekem meseca novembra letos

pri mestnem magistratu.

2. Mladeničem, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, je s seboj prinesiti dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasti stariši, varuhi ali pooblaščenici.

4. Oni, ki si mislijo izprositi kako v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnosti, imajo ali v mesecih januarja in februarja 1893. leta podpisanemu uradu, ali pa najpozneje na dan glavnega nábora naborni komisiji izročiti z listinami opremljene prošnje.

5. Oni, ki želijo, da se jim dovoli stava zunaj domačega stavnega okraja, morajo ob priliki zglastitve izročiti z listinami opremljene prošnje. V takem slučaju je moči tudi istočasno zglasti in dokazati pravico do kake v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona povedanih ugodnosti.

6. Dolžnost zglastitve imajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajočih v dejanski službi, in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojsstva (vojnega pomorstva) in so še stavodolžni.

7. Kdor zanemari dolžnost zglastitve in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv ali pa za dolžnosti, izvirajoče mu iz vojnega zakona.

Stavljenec, kateri opusti propisano zglastitev, ko mu ni branila nikaka njemu nepremagljiva ovira, zakrivi se prestopka §. 35. vojnega zakona in zapade globi od 5 do 100 gld., eventuelno zaporni kazni od jednega do dvajset dnij.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 17. oktobra 1892.

Župan: Grasselli.